

Spis treści

Wprowadzenie	9
1. Miasto – przedmiot ochrony	9
Część I. Dziedzictwo miast. Ochrona	19
1. Ochrona dziedzictwa. Zmiana paradygmatu czy powrót do źródeł	21
1.1. Natura zabytku	21
1.2. Zabytek i ochrona w teorii wielkich twórców	23
1.3. Wiedeńscy teoretycy ochrony zabytków	28
1.3.1. Sitte i Riegl	32
1.3.2. Aloisa Riegla koncepcja zabytku	39
1.3.3. Riegl i Dvorak	41
1.3.4. Maxa Dvoraka <i>genius loci</i> i lokalność	42
1.4. Narodziny nowoczesnej teorii ochrony dziedzictwa ..	50
1.5. Zagubiona teoria	56
1.6. Powrót do źródeł	57
Część II. Dziedzictwo miast. Rozwój	89
2. Ład przestrzenny i zrównoważony rozwój	91
2.1. Konserwatorzy i urbaniści	91
2.2. Dziedzictwo, plan, stwarzanie miasta	92
2.3. Dziedzictwo w międzynarodowej legislacji	100
2.3.1. Karta Ateńska Ochrony Zabytków Sztuki i Historii, 1931	100

2.3.2. Karta Ateńska Urbanistyki C.I.A.M. – 1933/1943	101
2.3.3. Nowa Karta Ateńska – 1998 r.	105
2.4. Nowa Karta – stare nadzieje	107
2.5. Dziedzictwo i rozwój zrównoważony	110
2.6. Świat urbanistyki XXI w.	114
2.7. Dziedzictwo i kapitał społeczny	118
2.8. Dziedzictwo i nowoczesne przemysły kultury	123
2.9. Dziedzictwo regulatorem rozwoju	127
2.10. Instrumenty ochrony dziedzictwa	129
Część III. Historyczne struktury miasta i historyczny krajobraz miejski	169
3. Środowisko kulturowe miasta czy krajobraz miejski	171
3.1. Zjawiska globalne i dziedzictwo	171
3.2. Uniwersalne treści Karty Miast 1987 r.	173
3.3. O potrzebie nowego dokumentu	183
3.4. Percepcja krajobrazu (postrzeganie), czy rozpoznanie historycznych struktur (wiedza)	186
3.5. Ochrona i rozwój	191
Na zakończenie	194
Aneksy	215
1. Dokument z La Valletty w sprawie ochrony i zagospodarowania miast historycznych i dzielnic zabytkowych	217
2. Rekomendacja UNESCO w sprawie historycznego krajobrazu miejskiego	235
Spis ilustracji	249
Bibliografia	257

Contents

Introduction	15
1. The city – an object of conservation	15
Part I. Heritage of the Cities. Preservation	19
1. Preservation of heritage. A new paradigm or a return to the roots?	63
1.1. The nature of a monument	63
1.2. The monument and its protection in the thought of great authors	66
1.3. Monument preservation theorists of Vienna	68
1.3.1. Sitte and Riegl	69
1.3.2. Alois Riegl's concept of a monument	72
1.3.3. Riegl and Dvorak	75
1.3.4. Max Dvorak's <i>genius loci</i> and the local	76
1.4. The emergence of modern heritage conservation theory	81
1.5. The lost theory	84
1.6. Return to the roots	85
Part II. Heritage of the Cities. Development	89
2. Spatial order and sustainable development	139
2.1. Conservators and urban planners	139
2.2. Heritage, planning, and the creation of the city	140
2.3. Heritage in international legislation	145

2.3.1. The Athens Charter for the Restoration of Historic Monuments, 1931	145
2.3.2. The Athens Charter of C.I.A.M., 1933/1943 .	146
2.3.3. New Charter of Athens, 1998	149
2.4. New Charter – old hopes	152
2.5. Heritage and sustainable development	154
2.6. Town planning of the 21st century	156
2.7. Heritage and social capital	158
2.8. Heritage and modern cultural industries	160
2.9. The role of heritage in regulating development	162
2.10. The instruments of heritage preservation	165
Part III. The historic structure of cities and historic urban landscape	169
3. Cultural environment of the city or urban landscape	199
3.1. Global phenomenon and heritage	199
3.2. Universal content of the 1987 Charter of Cities	202
3.3. On the need for a new document	207
3.4. Seeing landscape (perception), or recognition of historic structures (knowledge)	209
3.5. Preservation and development	212
To conclude	213
Appendixes	215
1. La Valletta Principles for the Safeguarding and management of Historic Cities, Towns and Urban Areas (CIVVIH – ICOMOS)	217
2. UNESCO Recommendation on Historical Urban Landscape – HUL.	235
Bibliography	257